



КОЛЕЖ ПО ТУРИЗЪМ - БЛАГОЕВГРАД

КАТЕДРА „БИЗНЕС АДМИНИСТРАЦИЯ“

УТВЪРЖДАВАМ,

РЕКТОР:

ПРОФ. Д-Р ВАСИЛ ЖЕЧЕВ



УЧЕБНА ПРОГРАМА

По дисциплината	СТАТИСТИКА
Включена като:	ИЗБИРАЕМА УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА
В учебния план на специалност	БИЗНЕС АДМИНИСТРАЦИЯ
Професионално направление:	АДМИНИСТРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ
Образователно-квалификационна степен:	ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР
Срок на обучение	ШЕСТ СЕМЕСТЪРА
Форма на обучение	ЗАДОЧНА
Катедра, осигуряваща обучението	БИЗНЕС АДМИНИСТРАЦИЯ

БЛАГОЕВГРАД
2020

УЧЕБНА ПРОГРАМА

на дисциплината: Статистика
ПО УЧЕБЕН ПЛАН

Вид на занятията/заетостта	Семестър	Кредити	Хорариум	Извън-аудиторна заетост
А. Лекции	II	3	15	75
Б. Семинари				
В. Лабораторни				
Г. Практически				
Д. Курсова работа				
Е. Реферат				
Ж. Индивидуално задание				
З. Междинен изпит/тест				
И. Текуща оценка				
К. Изпит	II			

Анотация

Организация на обучението по дисциплината

1) Методи и стратегии на преподаване, информационно и ресурсно осигуряване на лекционния материал

В лекционния курс се обяснява статистическото изучаване като информационен процес и неговата отговорна роля за информационното осигуряване на управлението.

Лекциите по дисциплината се провеждат по установения традиционен начин, като студентите биват запознавани с преподавания материал. Задължително в началото на всяка лекция се прави кратка интродукция, с която се осигурява необходимата преходност от една тема към друга. В процеса на запознаване на студентите с новата тематика се осъществява беседа с тях, за да се постигне приемственост между отделните лекции и те сами да стигнат до заключения, които да въвеждат в новия материал.

Лекциите са богато схематично и таблично илюстрирани, с необходимите за целите на обучението примери.

2) Методи на преподаване, информационно и ресурсно осигуряване на семинарните занятия

Семинарните занятия по дисциплината следват преподавания материал, като целта им е да се придаде практическа насоченост с оглед придобиване от студентите на умения да прилагат усвоените знания, ползвайки ги в условно зададени ситуации, отговарящи на конкретни условия. По време на упражненията се осъществяват дискусии по проблемни области, като целта е студентите да бъдат провокирани към самостоятелна работа, логическо мислене, изказване на лични становища и преценки, правене на обобщения и извеждане на заключения по дискусийни въпроси.

По време на някои от упражненията на студентите се поставят задания, върху които трябва да подготвят писмени разработки, които са обект на обсъждане в следващи семинарни занятия.

Информационното и ресурсното осигуряване на семинарните занятия се свежда до използване на мултимедия за визуализация на конкретни процеси, модели, схеми, диаграми и таблици, които ще подлежат на обсъждане в семинарните занятия.

3) Форми на извънаудиторна заетост

Съобразно поставените задания от водещия упражненията, извънаудиторната заетост се състои в посещения на библиотеки, черпене на информация от Интернет, изготвяне на писмени разработки, подготовка на тестове за проверка на знанията с цел текущ контрол, системна подготовка по зададените теми за предстоящите семинарни занятия; голям процент от извънаудиторната заетост се предвижда и за подготовка и явяване на семестриален изпит по дисциплината.

Компетенции

Успешно завършилите обучението по тази дисциплина:

1. Ще знаят:

- същността на статистиката като метод на научното познание и особеностите на статистическия (съвкупностния) подход при изучаване на явления и процеси с масово проявление;

- организирането провеждането на едно статистическо проучване;

- основните статистически методи и възможностите за приложението им в различни области и получаване на данни и информация за анализи, прогнози и вземане на решения с по-висока степен на адекватност по отношение на управлението на държавните учреждения и бизнес средата. Разнообразието от обекти, явления и процеси е огромно и поради това и спектърът на приложение на статистическите методи е голям

2. Ще могат:

- да изграждат умения за практическо прилагане на усвоените техники и методологии, стоящи в основата на редица икономически дейности, изискващи анализ и тълкуване.

Методика на оценяването

1. Организация на оценяването

Оценяването на студентите за постигнатите резултати в процеса на обучение е съобразено с изискванията на Наредба № 2/30.09.2004 г. на МОН за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити. Общият брой на кредити по дисциплината е 5.

2. Оценяване на знанията на студентите

Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността на студентите по време на семинарни занятия, при осъществяване на текущ контрол, от сериозно значение са резултатите, постигнати при поставените задания и тестове. Курсът на обучение по дисциплината включва:

- провеждане на входящ текущ контрол на всяко семинарно занятие.

Текущият контрол изгражда у студентите отговорност към поставените задачи, системност в предварителната подготовка, самодисциплина, спомага изграждането на навици за оптимизиране на времето и умения за селектиране и анализиране на знанието, получено от различни информационни източници, развива логическото мислене.

Текущият контрол се осъществява чрез следните методи:

- ✓ Устна дискусия, изразяване на собствени аргументирани становища, касаещи третираната тема в семинарните занятия;
- ✓ Устно представяне и защита на тезите, заложили в зададената писмена разработка;
- ✓ Проверка на усвоените знания чрез решаване на тестове върху преподадения материал;

✓ Умения за представяне и успешно защитаване на собствени идеи.

Критерии за оценяване:

- качество и задълбоченост при самостоятелно решаване на поставените задачи от предходния час;

- демонстриране на знания, умения и компетентност;

- умение за самостоятелна работа при извънаудиторна заетост.

Система от критерии за оценка:

№	Оценявани дейности	Диференциране на дейностите	Максимален брой точки
1.	Участие в дискусии, решаване на задачи	Семинарни занятия- по 1 точка за участие в обсъждания за всяко семинарно занятие	30
2.	Разработване на писмена работа	Решаване на задачи, изготвяне на курсови работи	5
3.	Тестове за проверка на текущите знания	Провеждане на 3 теста с максимален брой точки на тест – 5	15
4.	Контролни работи. Пълнота, прецизност, точност	Три контролни работи. Максимален брой точки на контролна работа – 5	15
5.	Писмен изпит и дискусия	Оценяване конкретността и задълбочеността на знанията и на постигнатите резултати от изпита	35

Студентите получават окончателна оценка по шестобалната система при следните съответствия с точковата система:

При среден резултат от набрани точки по всички критерии по-малко от 50 точки	Слаб 2, 00
При сумарен брой точки 51 – 60 точки	Среден 3,00
При сумарен брой точки 61 – 74 точки	Добър 4,00
При сумарен брой точки 75 – 90 точки	Много добър 5,00
При сумарен брой точки 91 – 100 точки	Отличен 6,00

Студентите се допускат до семестриален изпит при набрани минимум 50 точки от текущия контрол, в противен случай те допълнително представят самостоятелна разработка до набране на необходимия минимален брой точки.

Студентите, които са получили максимален брой точки от текущия контрол, се освобождават от изпит.

Крайната оценка се оформя в деня на изпита след устна дискусия със студентите и в присъствието на асистента, провеждащ семинарните занятия, съгласно приложената по-горе таблица.

Студентите, получили най-малко 51 точки (51%) от контрола на знанията и уменията, получават по 3 кредита съгласно системата за натрупване и трансфер на кредити.

Всички контролни работи, тестове, материали от изпита се съхраняват в предвидения от правилника за образователната дейност срок от 3 месеца.

Студентите се информират за организацията на провеждане на обучението, за особеностите на предвидения текущ контрол и за системата за оценка на знанията още на първата лекция и семинарно упражнение.

Резултати от обучението

Дисциплината ще даде основни знания в областта на статистиката, ще спомогне по-цялостното възприемане и научаване на материала по математическа статистика и приложения за решаване на конкретни икономически задачи.

Знанията и уменията по „Статистика” са необходими на студентите в последващата им работа по другите специални учебни дисциплини и за реализацията им като специалисти по Бизнес администрация .

Тематично съдържание на учебната дисциплина

№	Тема	А. Лекции Брой часове
1.	Статистиката – научно познание и практика. Кратки исторически бележки. Предмет, обект и задачи на статистическото изучаване. Характерни особености на статистическия (съвкупностния) подход при изучаване на масови явления. Статистическото изучаване като информационен процес. Информационно изучаване на управлението. Статистическа практика – организация и органи в България, европейските страни, международни статистически органи. Публикации	1
2.	Статистическо изучаване. Обща характеристика на статистическото изучаване и етапи. Видове статистически изучавания. Програма и план на статистическото изучаване	1
3.	Основен понятиен апарат и символика на статистическия подход. Измерителни кали. Статистическа съвкупност. Статистическа единица. Статистически признаци. Статистически сведения и данни. Измерване и измерителни скали.	1
4.	Статистическо наблюдение. Познавателна същност, задачи и форми на статистическо наблюдение. План и организация на статистическото наблюдение. Видове наблюдения. Органи на наблюдението. Грешки при статистическото наблюдение	1
5.	Статистическа групировка и статистически таблици и статистически редове. Познавателна същност и задачи на статистическата групировка. Видове статистически групировки. Статистически таблици – същност, елементи, правила за построяване. Статистически редове – познавателна същност, елементи, видове	1
6.	Статистически графики. Същност и познавателно значение. Видове	1
7.	Статистически анализи. Същност, цели, задачи и познавателно значение. Предпоставки на статистическия анализ. Направление на статистическия анализ	1
8.	Статистически величини. Същност и видове. Абсолютни статистически величини. Относителни статистически величини. Относителни статистически величини – същност и видове. Средни статистически величини – същност и видове	1
9.	Средни величини. Същност и познавателно значение. Средни величини от вариационни редове. Алгебрични средни. Неалгебрични средни. Съотношение между средна аритметична, мода и медиана. Средни величини от динамични (времеви) редове	1
10.	Статистическо разсейване. Познавателна същност. Методи на измерване на	1

	статистическо разсейване. Асиметрия и эксцес	
11.	Емпирични статистически разпределения. Познавателно значение. Видове. Графичен образ	1
12.	Теоретични разпределения. Познавателна същност видове класически теоретични разпределения. Биномно разпределение. Свойства. Други теоретични разпределения	2
13.	Статистически заключения. Същност. Направления. Статистическо оценяване – обща характеристика. Статистическа проверка на хипотези – обща характеристика, етапи	0,5
14.	Репрезентативно (извадково) изучаване. Същност и предимства. Формиране на извадкова статистическа съвкупност – начини на подбор на единиците; видове извадкови съвкупности. Обем на извадката. Стохастична грешка. Оценка на параметрите по данни на извадката. Максимална грешка и доверителен интервал	0,5
15.	Статистическо изучаване на зависимости. Обща характеристика. Видове зависимости и анализи. Методи за измерване на зависимости. Дисперсионен анализ – същност, познавателни възможности, задачи, видове. Еднофакторен дисперсионен анализ – същност, задачи, регресионни модели, критерии за оценки. Корелационен анализ – същност, видове, методи, оценка на стохастична грешка, критерии за проверка на статистическа зависимост на единичните корелационни коефициенти	0,5
16.	Статистическо изучаване на развитие. Познавателна същност. Методи на анализ на развитие. Описателни показатели за характеризиране на развитие. Статистическо характеризиране на общо развитие	0,5
	Общо:	15

Основна литература:

1. Мишев, Г., Ст. Цветков: Статистика за икономисти, С., УИ „Стопанство”, 1998.
2. Николова, Н.: Статистика – обща теория, Благоевград, УИ „Н. Рилски”, 2003.
3. Петров, В., Т. Тодоров: Основи на статистиката, В. Търново, „Абагор”, 2000.
4. Радилов, Д. и др.: Въведение в статистиката, Варна, „Тед Ина”, 1996.
5. Стефанов, И., А. Ю. Тотев: Теория на статистиката, С., „Наука и изкуство”, 1960.
6. Тотев, А. Ю.: Теория на статистиката, С., „Наука и изкуство”, 1955.
7. Цонев, В.: Основи на репрезентативното изучаване, С., ВИИ „Карл Маркс”, 1960.
8. Стойков: Статистика, 2000
9. Димитров, Б., Н. Янев: Вероятности и статистика, С., УИ „Св. Кл. Охридски”, второ издание, 1998.
10. Костов, Ст., Т. Тодоров: Статистика (обща теория), Свищов, СА „Д. Ценов”, 1999
11. Атанасов, Ат.: Достоверност и контрол при емпиричното социологическо изследване, С., Изд. БАН, 1990.
12. Гатев, К.: Обща теория на статистиката, С., ВИИ „К. Маркс”, 1986.
13. Венедиков, Й.: Статистика, социология и още нещо..., С., Инф. обсл., 1992.
14. Глас, Дж. и Дж. Стенли: Статистическите методи в педагогике и психологии, М., 1976.
15. Дрейпер, Н. и Г. Смит: Прикладной регрессионный анализ, Изд. 2-е, переработанное и доп. Перевод с англ., М., „Финансы и статистика”, кн. 1, 1986; кн. 2, 1987.

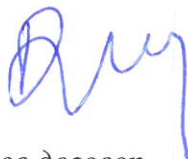
16. Хейг, Пол и Пол Харис: Сондажи и статистика, Прев. от англ., Бургас „Делфин прес”, 1994.

Допълнителна литература

1. Божиков, П.: Извадковият метод, С., НСИ, 1996.
2. Станев, Ст.: Управление и статистика, сп. „Статистика”, 1993, кн. 6, с. 3-19.
3. Цонев, В.: Понятието съвкупност и статистическо мислене, сп. „Икономическа мисъл”, 1985:58-67
4. Делчева, Д.: Институционалният подход в статистическите изследвания, сп. „Статистика”, 1995, кн. 5, с. 58-67.

Автор на програмата:

Доц. д-р Васил Грозданов



Статут: на основен трудов договор

Година на въвеждане на програмата: 2020

Приети изменения на учебната програма на катедрен съвет на катедра «Бизнес администрация» - Протокол 3/04.03.2020 г.

Ръководител катедра “ Бизнес администрация”:

(проф. д-р Р. Димитрова)

